

dene. I forlængelse heraf fremsatte Kommissionen den 22. oktober 2004 forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse aspekter af mægling på det civil- og handelsretlige område.

Formålet med det foreslåede direktiv er at fremme mindelig løsning af tvister ved at tilskynde til anvendelse af mægling og sikre et afbalanceret forhold mellem mægling og retssager.

Ved mægling forstås efter forslaget enhver struktureret proces, uanset hvordan den benævnes eller omtales, hvor to eller flere parter i en tvist selv forsøger at nå til en aftale om bilæggelse af deres tvist med bistand fra en mægler.

Processen kan indledes af parterne, foreslås eller pålægges af en ret eller være foreskrevet i loven i en medlemsstat. Processen omfatter bl.a. mægling ledet af en dommer, som ikke behandler sagen i sin egen skab af dommer. Mægling omfatter således ikke forsøg på at bilægge en tvist under den retssag om den pågældende tvist, som gøres af den ret eller af den dommer, der påkender sagen.

Medlemsstaterne forpligtes bl.a. til at fremme udarbejdelsen af frivillige adfærdskodekser for mæglere, samt uddannelse og videreuddannelse af mæglere.

Medlemsstaterne skal endvidere efter forslaget sikre, at den aftale, der er kommet i stand ved mægling, kan gøres eksigibel, og at parter, der vælger at anvende mægling i et forsøg på at bilægge en tvist, ikke hindres i senere at anlægge en sag vedrørende tvisten, fordi en forældelsesfrist anses for udløbet.

Endelig indeholder direktivet en bestemmelse om fortrolighed i mæglingsprocessen.

Grønbogen og direktivforslaget er nærmere beskrevet i betænkningen side 123-132.

2.5.3.2. Direktivforslaget behandles efter EF-Traktatens art. 251 (proceduren for fælles beslutningstagning), og Parlamentet afgav i marts 2007 en udtalelse om direktivforslaget. Forslaget behandles fortsat i Rådet, og det er endnu uvist, hvornår forslaget vil kunne vedtages.

Retsgrundlaget for Kommissionens forslag er EF-Traktatens artikel 61, litra c, jf. artikel 65. Da Danmark efter artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, ikke deltager i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til bl.a. artikel 61 (forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender), deltager Danmark ikke i en kommende vedtagelse af det omhandlede direktivforslag, der således ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

3. Lovforslagets udformning

3.1. Generelt om retsmægling

3.1.1. Retsplejerådet anfører i betænkningen, at rådet på baggrund af den succes, som forsøgsordningen med retsmægling må anses for at være, fuldt ud kan anbefale, at anvendelsen af retsmægling som konfliktløsningsmiddel ved domstolene gøres permanent og landsdækkende.

3.1.2. Retsplejerådet bemærker, at retsmægling adskiller sig væsentligt fra anden konfliktløsning ved domstolene, herunder traditionel forligsmægling, idet det ved retsmægling - i modsætning til traditionel forligsmægling - er parterne selv, der med bistand fra en neutral mægler forhandler sig frem til en for dem tilfredsstillende løsning.

Efter Retsplejerådets opfattelse vil det, når der indføres en permanent ordning med retsmægling, ikke være hensigtsmæssigt at lade ordningen være rent aftalebaseret, som det har været tilfældet under forsøgsordningen. Retsplejerådet finder derfor, at der bør fastsættes visse særlige processuelle regler om retsmægling. Sådanne regler vil efter rådets opfattelse også bidrage til at markere forskellene mellem retsmægling og andre former for forligsmægling.

Retsplejerådet peger endvidere på, at regler om retsmægling kan tænkes udformet på mange måder, herunder med hensyn til omfang og detaljeringsgrad. Efter Retsplejerådets opfattelse er der bl.a. ud fra erfaringerne med forsøgsordningen ikke behov for at fastsætte detaljerede regler om retsmægling ved domstolene, og rådet finder, at lovregler om en permanent, landsdækkende ordning med retsmægling bør begrænses til at angå visse centrale spørgsmål, herunder navnlig processen ved indledning af retsmægling, hvem der kan udpeges som retsmægler, retsmæglingens fortrolighed, afslutning af retsmæglingen og forløbet herefter samt sagsomkostninger ved retsmæglingen.

3.1.3. Retsplejerådet anfører, at retsmægling ikke er et entydigt begreb, og at der i teorien næppe er generel enighed om, hvad (rets)mægling er. Betænkningen indeholder en beskrivelse af mæglingens grundlæggende elementer og de forskellige former for mægling, jf. betænkningen side 32-35.

Kendetegnende for denne form for konfliktløsning er således, at parterne med bistand fra en upartisk tredjepart og under en struktureret proces selv forhandler sig frem til en for dem tilfredsstillende løsning på tvisten. At processen er struktureret betyder, at parterne i løbet af retsmæglingen skal igennem forskellige faser, og at det er mæglerens opgave at lede parterne igennem processen.